

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ

Δ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗ - ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ

ΜΟΝΤΕΛΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΕΡΓΟΥ

- Αξιολόγηση:
- Η εφαρμογή του μοντέλου σημαίνει χρήση της θεωρίας για κατεύθυνση της παρέμβασης.
- Έχουν αναπτυχθεί διάφορα αξιολογητικά εργαλεία για το συγκεκριμένο μοντέλο με χρήση δομημένης συνέντευξης, δομημένης παρατήρησης, αυτοαξιολόγησης και ερωτηματολογίων.
- Παρέμβαση: Μέσα από τη θεραπεία το άτομο μεταμορφώνεται σε άτομο υγιές και προσαρμοστικό, μαθαίνοντας νέες συμπεριφορές.

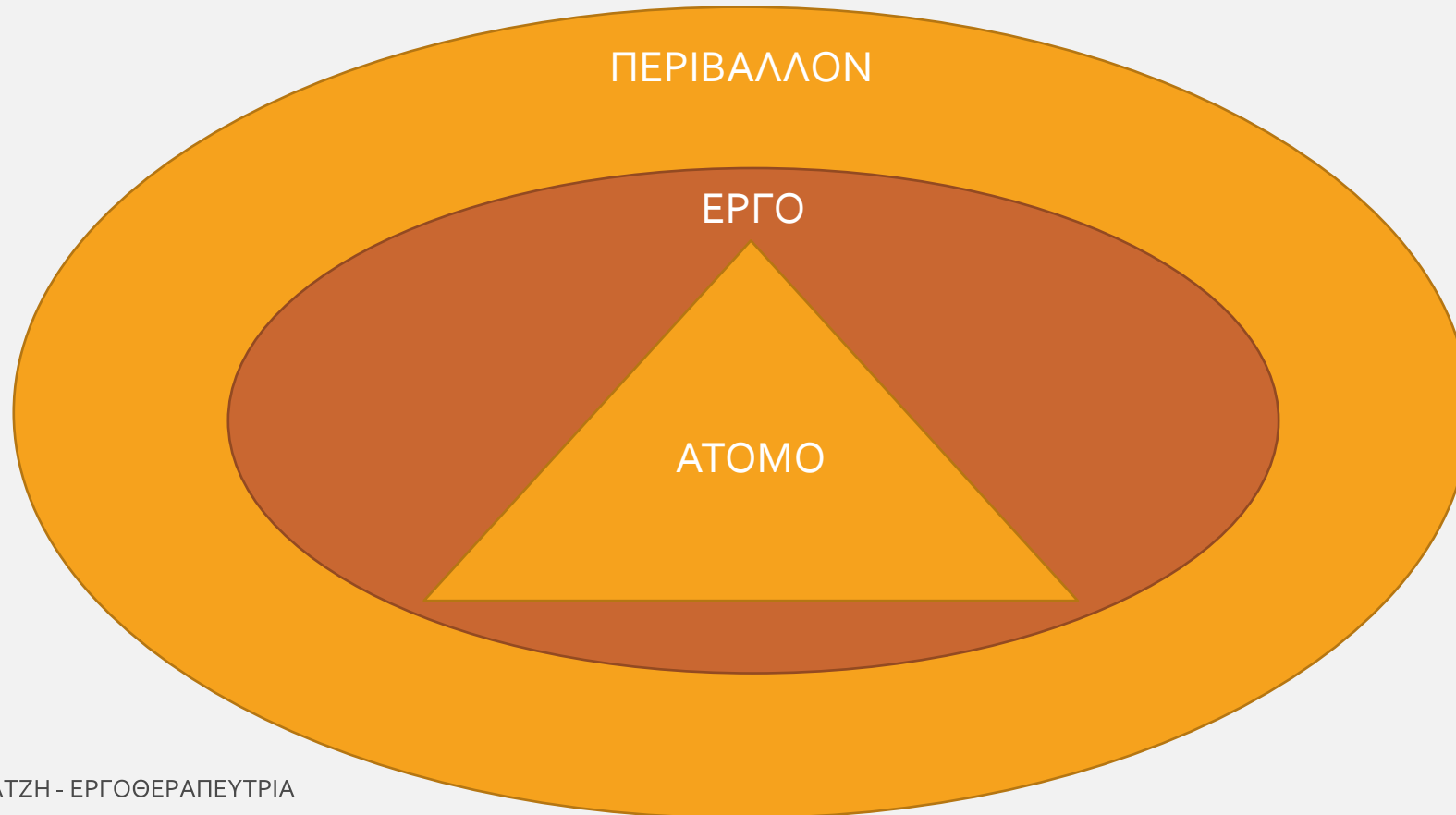
ΚΑΝΑΔΕΖΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

- Το μοντέλο στηρίζεται στην εργοθεραπευτική πρακτική.
- Τονίζει ότι τα άτομα έχουν αξία, απαιτούν σεβασμό και πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο της παρέμβασης.
- Το μοντέλο δέχτηκε επέκταση και ονομάστηκε: Καναδέζικο μοντέλο εκτέλεσης και **συμμετοχής** σε έργα.
- Αυτό έδωσε σημασία στον τρόπο εκτέλεσης του έργου, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

ΚΑΝΑΔΕΖΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

- Στο μοντέλο παρουσιάζεται η δυναμική σχέση μεταξύ ατόμου-περιβάλλοντος-έργου.
- Αποτέλεσμα της σχέσης αυτής είναι η εκτέλεση των έργων.
- Εκτέλεση= επιλογή, οργάνωση και επαρκής τέλεση ενός έργου, με νόημα.
- Το άτομο αλληλεπιδρά με το περιβάλλον και εκτελεί έργα.
- Αλλαγή σε όποιο από τα τρία συστατικά προκαλεί αλλαγές και στα άλλα δύο.
- Το άτομο βρίσκεται στο κέντρο του μοντέλου (πελατοκεντρική/ανθρωποκεντρική πρακτική).

ΚΑΝΑΔΕΖΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ

- Το μοντέλο «Προσαρμογή μέσα από το Έργο» πρωτοπαρουσιάστηκε από τις Reed & Sanderson το 1980.
- Στοχεύει στην παρουσίαση του τρόπου οργάνωσης και των γενικών εννοιών της Εργοθεραπείας.
- Δεν αποτελεί στόχο του μοντέλου η κατεύθυνση της πρακτικής.
- Έχει εκδοθεί και σε βιβλίο , με αρκετές εκδόσεις.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ

- Σύμφωνα με το μοντέλο, το έργο είναι βασικό για την ύπαρξη των ανθρώπων και παίζει σημαντικό ρόλο στην υγεία τους.
- Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην **προσαρμογή**, καθώς είναι αυτή που καθιστά τα άτομα ικανά να μπορούν να εκτελούν με επιτυχία και να συμμετέχουν ενεργά στα έργα, προσπερνώντας την οποιασδήποτε δυσκολία αντιμετωπίζει.
- Με βάση το μοντέλο αυτό, η διαδικασία της επίλυσης προβλημάτων χρησιμοποιείται από την αρχή μέχρι το τέλος της παρέμβασης (αξιολόγηση, σχεδιασμός, παρέμβαση).
- Παρουσιάζεται ένα άτομο με δεξιότητες, να ασχολείται με τους τομείς λειτουργικής ενασχόλησης, στοχεύοντας στην προσαρμογή με το περιβάλλον.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ

- **Έργο:** η δραστηριότητα που για την ολοκλήρωσή της απαιτεί το χρόνο και την ενέργεια του ατόμου.
- Με βάση το λόγο για τον οποίο γίνονται τα έργα χωρίζονται σε τρεις τομείς:
 1. **Αυτοσυντήρησης:** περιλαμβάνονται τακτικές δραστηριότητες σχετικές με την υγεία και την ευεξία του ατόμου (σίτιση, ένδυση κ.α.)
 2. **Παραγωγικότητας:** περιλαμβάνονται δραστηριότητες που αφορούν την υποστήριξη του ατόμου, της οικογένειας και του περιγύρου
 3. **Ψυχαγωγίας:** περιλαμβάνει δραστηριότητες που προσφέρουν στο άτομο χαρά (επιτραπέζια παιχνίδια, βόλτα με φίλους)

ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ

- Για να είναι ικανό το άτομο να εμπλακεί σε δραστηριότητες και να τις εκτελέσει ικανοποιητικά, απαιτείται η επαρκής εκτέλεση των δεξιοτήτων.
- Προκειμένου οι δεξιότητες να μελετηθούν διαχωρίζονται σε κατηγορίες. Γενικότερα όμως, η εκτέλεσή τους λειτουργεί σαν ενιαίο σύνολο.
- Οι δεξιότητες είναι οι εξής:
 1. **Αισθητικοκινητικές:** περιλαμβάνουν αισθητικές, νευρομυοσκελετικές, κινητικές δεξιότητες.
 2. **Γνωστικές:** περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την αντίληψη, την προσοχή, τη μνήμη.
 3. **Ψυχοκοινωνικές:** περιλαμβάνουν την αυτοεκτίμηση, την εικόνα εαυτού.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ

- Ο τρόπος με τον οποίο το άτομο εκτελεί το έργο, επηρεάζεται από το περιβάλλον του ατόμου. Κάποιες φορές το περιβάλλον διευκολύνει την εκτέλεση (θετικό περιβάλλον), ενώ κάποιες άλλες εμποδίζει την εκτέλεση έργων (αρνητικό περιβάλλον).
- Το περιβάλλον του ατόμου περιλαμβάνει:
 1. **Φυσικό περιβάλλον:** (μη οργανικό περιβάλλον), είναι το μη ανθρώπινο.
 2. **Ψυχοβιολογικό περιβάλλον:** (οργανικό περιβάλλον), είναι το ανθρώπινο.
 3. **Κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον:** περιλαμβάνει στάσεις, αξίες, ήθη.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ

- Στο μοντέλο αυτό, αναφέρονται 11 βασικές προϋποθέσεις, ως πυρήνας της Εργοθεραπείας και της σχέσης μεταξύ έργου και ατόμου:
 1. Η προσαρμογή του ατόμου επιτυγχάνεται μέσω της εμπλοκής του σε έργα. Είναι πιθανό το άτομο να προσαρμοστεί στο περιβάλλον, ή το περιβάλλον να προσαρμοστεί με βάση το άτομο. Και στις δύο περιπτώσεις επιτυγχάνεται η ικανοποίηση του ατόμου.
 2. Ο βαθμός προσαρμογής του κάθε ατόμου εξαρτάται από το πόσα έργα έχει μάθει το άτομο να εκτελεί με επιτυχία.
 3. Για την εκτέλεση του κάθε έργου απαιτούνται αισθητικοκινητικές, γνωστικές και ψυχοκοινωνικές δεξιότητες.

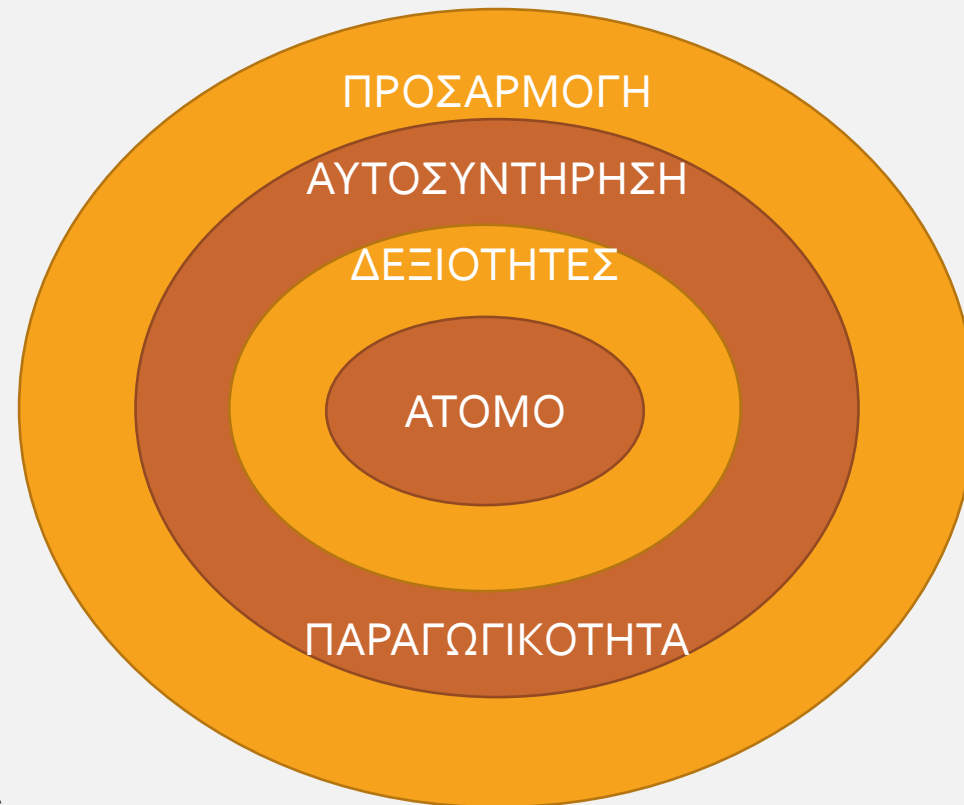
ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ

4. Όλα τα έργα προσδιορίζονται από το περιβάλλον. Η ύπαρξη του έργου εξαρτάται από το περιβάλλον στο οποίο πραγματοποιείται και θα συνεχίσει να υπάρχει για όσο εξυπηρετεί κάποια ανάγκη του περιβάλλοντος.
5. Όποια αλλαγή στο περιβάλλον, οδηγεί σε αλλαγή και στο έργο. Υπάρχουν θετικές και αρνητικές αλλαγές.
6. Η αλλαγή στα έργα επηρεάζεται από: το συνολικό περιβάλλον, τις δεξιότητες, τη δυνατότητα προσαρμογής.
7. Η εργοθεραπεία επηρεάζει την ποσότητα και την ταχύτητα της αλλαγής στα έργα του ατόμου.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ

8. Μέσω της εργοθεραπείας, το άτομο ενθαρρύνεται να αναπτύξει ή να συντηρήσει τις απαιτούμενες δεξιότητες για την εκτέλεση έργου.
9. Η λειτουργική ανεξαρτησία του ατόμου επιτυγχάνεται μέσω της ισορροπημένης εκτέλεσης έργων από όλους τους τομείς λειτουργικής ενασχόλησης.
10. Σκοπός της εργοθεραπείας είναι η μέγιστη δυνατή εκτέλεση έργων από το άτομο. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της ανάπτυξης δεξιοτήτων. Η εκτέλεση έργου εξαρτάται από την ικανότητα και τη θέληση του ατόμου και απαιτεί ικανότητες, γνώσεις και στάσεις.
11. Τα έργα πρέπει να είναι χρήσιμα και σχετικά με το περιβάλλον.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟ

ΜΟΝΤΕΛΟ ΚΑΨΑ-ΠΟΤΑΜΙ

- Αναπτύχθηκε στην Ανατολή.
- Το ποτάμι αναπαριστά τη ζωή.
- Έχει έναρξη από τα ψηλά βουνά, σχηματίζεται ένα ρυάκι, το οποίο μετατρέπεται σε ρέμα, που είτε κυλά ήρεμα, είτε ερμητικά.
- Τα στοιχεία που υπάρχουν μέσα του διαμορφώνουν τη ροή του και πρέπει να βρίσκονται σε αρμονία.
- Το μοντέλο απαρτίζεται από 5 περιοχές:

ΜΟΝΤΕΛΟ ΚΑΨΑ-ΠΟΤΑΜΙ

1. Ροή ζωής και υγεία: νερό + βράχοι + πέτρες
2. Συνθήκες ζωής: βράχια + πέτρες
3. Προσωπικά προτερήματα και ελαττώματα: ξύλα που επιπλέουν
4. Περιβαλλοντικοί παράγοντες: πυθμένας ποταμού και τα πλαϊνά του
5. Εργοθεραπευτική στρατηγική: δύναμη που αυξάνει ή μειώνει τη ροή του ποταμού.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Σημείωμα Αναφοράς:

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Βιβλιογραφική Αναφορά Διαφανειών:
- Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, Οδηγός Σπουδών για την Ειδικότητα: Βοηθός Εργοθεραπείας, Κωδικός: 27-00-04-1
- Τζονιχάκη Ι., (2019), *Η εργοθεραπεία στους ηλικιωμένους*, Εκδόσεις: Παρισιάνος, Αθήνα.

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση.
- Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων». [1] <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/deed.el>
- Ως Μη Εμπορική ορίζεται η χρήση:
 - που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
 - που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
 - που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο
- Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.